

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

22 հունիսի 2021 թվականի թիվ 105-Ս

ք. Երևան

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՍՏԱԱԼԻՔ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՀԱՐՈՒՑՎԱԾ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2021 թվականի ապրիլի 28-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 30 վարչական վարույթի նյութերը՝ *պարզեց*.

Հանձնաժողովի կողմից «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառնություններն իրականացնելիս Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկման արդյունքում արձանագրվել է հեղինակագործված «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՍՏԱԱԼԻՔ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ Հեռարձակող) «Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի կողմից 2021 թվականի ապրիլի 23-ին, ապրիլի 25-ին, ապրիլի 26-ին և ապրիլի 27-ին հեռարձակված համապատասխանաբար «Պրոֆ ֆակտ», «Ի°նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդումների և «Մուլտիկինիկ» մանկական տեսալսողական հաղորդման ժամանակ «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի և Հանձնաժողովի 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի «Լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար օրվա ընթացքում համապատասխանաբար առնվազն մեկական մանկական և լրատվական տեսալսողական հաղորդումներ ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով հեռարձակման եթերային ժամերը սահմանելու մասին» թիվ 82-Ս որոշման դրույթների պահանջների խախտումներ:

Հանձնաժողովը ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով՝ 2021 թվականի ապրիլի 28-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի կողմից Հեռարձակողի գործունեության դիտարկման արդյունքների հիման վրա 2021 թվականի ապրիլի 28-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի

համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Ըստ արձանագրության՝ «Հայկական երկրորդ հեռուստատալիք» տեսալսողական ծրագրի կողմից 2021 թվականի ապրիլի 23-ին, ժամը՝ 17:32:03-ից մինչև ժամը՝ 18:06:30-ն ընկած ժամանակահատվածում առաջին անգամ հեռարձակվել է «Պրոֆ ֆակտ» տեսալսողական հաղորդումը (հաղորդման հյուրն էր՝ թուրքագետ Մհեր Աբրահամյանը), որի կրկնությունը հեռարձակվել է 2021 թվականի ապրիլի 26-ին ժամը՝ 10:31:50-ից մինչև ժամը՝ 11:06:20-ն ընկած ժամանակահատվածում և ապրիլի 27-ին ժամը՝ 10:08:31-ից մինչև ժամը՝ 10:43:03-ն ընկած ժամանակահատվածում և «Պրոֆ ֆակտ» տեսալսողական հաղորդման կրկնությունների ողջ ընթացքում բացակայել է «Կրկնություն» գրառումը:

2021 թվականի ապրիլի 23-ին, ժամը՝ 16:50:33-ից մինչև ժամը՝ 17:17:30-ն ընկած ժամանակահատվածում առաջին անգամ հեռարձակվել է «Ի՞նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդումը, որի կրկնությունը հեռարձակվել է 2021 թվականի ապրիլի 26-ին ժամը՝ 09:55:00-ից մինչև ժամը՝ 10:22:00-ն ընկած ժամանակահատվածում և «Ի՞նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդման կրկնության ողջ ընթացքում բացակայել է «Կրկնություն» գրառումը:

2021 թվականի ապրիլի 26-ին, ժամը՝ 18:52:41-ից մինչև ժամը՝ 19:12:05-ն ընկած ժամանակահատվածում հեռարձակված «Ի՞նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդման կրկնությունը հեռարձակվել է 2021 թվականի ապրիլի 27-ին ժամը՝ 09:40:35-ից մինչև ժամը՝ 10:00:00-ն ընկած ժամանակահատվածում և «Ի՞նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդման կրկնության ողջ ընթացքում կրկին բացակայել է «Կրկնություն» գրառումը:

Հեռարձակողի կողմից «Պրոֆ ֆակտ» և «Ի՞նչ եփել այսօր» տեսալսողական հաղորդումների կրկնությունների ողջ ընթացքում բացակայել է «Կրկնություն» գրառումը՝ խախտելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի պահանջը:

Ըստ արձանագրության, Հեռարձակողի կողմից իրականացվել է նաև հետևյալ խախտումը.

- «Հայկական երկրորդ հեռուստատալիք» տեսալսողական ծրագրի կողմից 2021 թվականի ապրիլի 25-ին (շաբաթվա օրը՝ կիրակի) ժամը՝ 08:02:25-ից մինչև ժամը՝ 08:15:19-ն ընկած ժամանակահատվածում հեռարձակվել է «Մուլտիկինիկ» մանկական տեսալսողական հաղորդումը՝ հայերեն ենթագրով, սակայն Հանձնաժողովի կողմից սահմանված ժամերին՝ ժամը՝ 10:00-ից մինչև 17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում մեկ մանկական տեսալսողական հաղորդում չի հեռարձակվել ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով՝ խախտելով Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի և Հանձնաժողովի 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի «Լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար օրվա ընթացքում համապատասխանաբար առնվազն մեկական մանկական և լրատվական տեսալսողական հաղորդումներ ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով հեռարձակման եթերային ժամերը սահմանելու մասին» թիվ 82-Ս որոշման պահանջները: Արձանագրությանը կից ներկայացվել են նաև

«Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի 2021 թվականի ապրիլի 23-ի, 25-ի, 26-ի և 27-ի ըստ արձանագրությունում նշված ժամանակահատվածի եթերի ձայնագրությունները:

Հանձնաժողովը 2021 թվականի ապրիլի 28-ին հարուցված վարչական վարույթի մասին ծանուցել է Հեռարձակողին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Հեռարձակողի կողմից վարչական վարույթի ընթացքում որևէ պարզաբանում և բացատրություն չի ներկայացվել Հանձնաժողով:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Հեռարձակողները, որոնք արտադրում են նաև մանկական և (կամ) լրատվական տեսալսողական հաղորդումներ, պարտավոր են իրենց ծրագրերում ապահովել լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար տեղեկատվության ընկալման մատչելիությունը՝ օրվա ընթացքում՝ կարգավորող պետական մարմնի սահմանած ժամերին, համապատասխանաբար առնվազն մեկական մանկական և լրատվական տեսալսողական հաղորդում ներկայացնելով ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով:

Հանձնաժողովի կողմից 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի թիվ 82-Ա որոշմամբ սահմանվել են «Լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար օրվա ընթացքում համապատասխանաբար առնվազն մեկական մանկական և լրատվական տեսալսողական հաղորդումներ ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով հեռարձակման եթերային ժամերը» և որոշման 2-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ տեսալսողական մեդիածառայություններ մատուցողները, որոնք արտադրում են նաև մանկական և (կամ) լրատվական տեսալսողական հաղորդումներ, պարտավոր են իրենց ծրագրերում ապահովել լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար տեղեկատվության ընկալման մատչելիությունը՝ օրվա ընթացքում համապատասխանաբար առնվազն մեկական մանկական և լրատվական տեսալսողական հաղորդումների հեռարձակումը հետևյալ եթերային ժամերին.

1) մանկական տեսալսողական հաղորդումները ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով պետք է եթեր հեռարձակվեն աշխատանքային օրերին ժամը՝ 16:00-ից մինչև 21:00-ն, իսկ հանգստյան օրերին՝ 10:00-ից մինչև 17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ տեսալսողական հաղորդումների ընթացքում Հեռարձակողը պետք է պահպանի հետևյալ պահանջները.

2) տեսալսողական հաղորդումների կրկնությունը ողջ ընթացքում պետք է ուղեկցվի «Կրկնություն» գրառմամբ, բացառությամբ կինեմատոգրաֆիական և երաժշտական ստեղծագործությունների:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը՝ իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ և 9-րդ մասերը սահմանում են՝

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:»

Փաստում ենք նաև, որ Հեռարձակողը Հանձնաժողովի կողմից հեղինակագործված իրավաբանական անձ է, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով, ուստի, օրենքի պահանջի չկատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքը չի տարածվում համացանցի, բացառությամբ ցանցային օպերատորների գործունեության, տեսալսողական արտադրանքին զուգահեռ կամ տեսալսողական արտադրանքի կազմում հաղորդվող կամ տեսալսողական արտադրանքի միջոցով հասանելիություն ստացող լրացուցիչ տեսալսողական կամ տեքստային տեղեկատվության (ինտերակտիվ հեռուստատեսության) վրա, իսկ Հեռարձակողն իր տեղեկատվությունը տարածում է ոչ միայն համացանցի միջոցով, ուստի Օրենքով սահմանված նորմերի պահանջները պարտադիր են Հեռարձակողի համար:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 23-րդ կետերի համաձայն՝

1) **տեսալսողական մեդիաձառայություն** մատուցող (այսուհետ՝ Հեռարձակող, լսողական մեդիաձառայություն մատուցող՝ Լսողական ծրագրեր հեռարձակող) Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած կազմակերպություն կամ կարգավորող պետական մարմնի հեղինակագրած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և

խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար:

23) **հեղինակագործում**՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին Հեռարձակողի կարգավիճակ տրվող փաստաթղթի տրամադրում:

Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Հեռարձակողը տեսալսողական տեղեկատվություն հեռարձակելիս պարտավոր է պահպանել Օրենքով և Հանձնաժողովի որոշումներով սահմանված տեսալսողական տեղեկատվությանը ներկայացվող պահանջները: Հեռարձակողների տեսալսողական տեղեկատվությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները սահմանված են Օրենքի 2-րդ գլխում, մասնավորապես 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Հեռարձակողները, որոնք արտադրում են նաև մանկական տեսալսողական հաղորդումներ, պարտավոր են իրենց ծրագրերում ապահովել լսողական խնդիրներ ունեցող սպառողների համար տեղեկատվության ընկալման մատչելիությունը՝ օրվա ընթացքում՝ Հանձնաժողովի սահմանած ժամերին, առնվազն մեկական մանկական տեսալսողական հաղորդում ներկայացնելով ժեստերի լեզվով թարգմանությամբ կամ հայերեն ենթագրով, իսկ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ տեսալսողական հաղորդումների կրկնությունը ողջ ընթացքում պետք է ուղեկցվի «Կրկնություն» գրառմամբ, բացառությամբ կինեմատոգրաֆիական և երաժշտական ստեղծագործությունների:

Նշված խախտումները համապատասխանում են համապատասխանաբար Օրենքի 57-րդ հոդվածի 14-րդ և 18-րդ մասերի հատկանիշներին:

Սակայն, փաստում ենք նաև, որ Հանձնաժողովի կողմից իրականացվել է հարուցված վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրություն, սակայն տեխնիկական խոտանի պատճառով հնարավոր չի եղել ուսումնասիրել Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից 2021 թվականի ապրիլի 30-ին ներկայացված ձայնագրությունները: Փաստում ենք, որ տեխնիկական խոտանի հետևանքով հնարավոր չէ ապահովել վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությունը և իրականացնել ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրություն:

Հանձնաժողովի կողմից հնարավոր չի եղել ուսումնասիրել ներկայացված ապացույցները տեխնիկական խնդրի պատճառով և Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ տվյալ վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող և ապացույց հանդիսացող ձայնագրությունների տեխնիկական խոտանն առաջացել է ոչ Հեռարձակողի մեղքով:

Այսպիսով, Հանձնաժողովը հաշվի առնելով, որ ձայնագրությունների տեխնիկական խնդիրներն առաջացել են ոչ Հեռարձակողի մեղքով և նաև այն փաստը, որ տեսալսողական հաղորդումների տեսագրություններն ու ձայնագրությունները՝ հեռարձակման օրվանից սկսած 45 օր ժամկետով պահպանման Օրենքի պահանջը չի տարածվում Հեռարձակողի վրա, ուստի Հանձնաժողովի կողմից հնարավոր չէ ապահովել վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությունը և իրականացնել ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրություն:

Վերլուծելով և գնահատելով սույն գործի հետ կապված փաստական հանգամանքները, Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցված թիվ 30 վարչական վարույթը ենթակա է կարճման:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասի բ) կետի համաձայն՝ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ հարուցված վարչական վարույթը կարող է կարճվել, եթե՝

բ) օրենքի կամ իրավական այլ ակտի պահանջների խախտումների կամ դրանց կանխման հետ չկապված հարցով իրավիճակի փոփոխման կամ օրենքով նախատեսված այլ հիմքով վերացել է վարչական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետով և հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասի բ) կետը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը **որոշեց**.

1. Կարճել «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՍՏԱԱԼԻՔ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ հարուցված թիվ 30 վարչական վարույթը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՍՏԱԱԼԻՔ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

**ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՋՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

22 հունիսի 2021թ.

ք. Երևան